

F E C S K E

2006. május

BÁCSFEKETEHEGYI HAVILAP

3. ÉVF. 4. SZÁM

ára: 30 din

MAJÁLIS NÉLKÜLI MÁJUS

Az idén valahogy minden máshogy történt. A télen nem volt hó a gyerekeknek, utána nem akart kitavaszkodni, majd a belvizek és az árvíz.

A május elseje is furcsa volt. Az esőt már megszoktuk, de, hogy ne legyen majális, amióta az eszem tudom, még nem volt. Sem térzene, sem felvonulás, sem májusfa. Pedig a majális nem egy megutált rendszer jelképe, hanem egy régi népi ünnep. Az emberek a természet újraébredését, a tavaszt, a szépet, az örömet, az élet-újraindulását ünnepeleik a majálissal. Az idén minden olyan szürke, fásult, örömtelen. Olyan viharelőtti csönd, vagy letargia? Ez az utóbbi borzasztó lenne. Földadtuk? Talán nem!

Nem tudunk örülni. De nincs is minek. Mindenből ki vagyunk ábrándulva, mint ha elárultak volna bennünket. Ebben a nagy világváltozásban vesztesnek érezzük magunkat. Azok vagyunk? Nem! Még akkor sem, ha nem tudunk egy normális életvitelhez való keresethez jutni, ha úgy érezzük, hogy itthon idegenek, másod rangúak vagyunk, az anyaországnak pedig nem kellünk, igaz, nekünk is megvan a magunk baja, vagy a gazdasági bizonytalanság mellett, egy új embargó is lóg a levegőben.

Tanuljuk meg, ne várjunk semmit, sem mástól, sem az államtól, világtól, hanem bízva magunkban szedjük össze minden tudásunkat és erőnket, építsük fel életünket, jövőnket, először is biztos alapokra, hogy utána minden szebb és jobb legyen.

Májusban van a ballagások ideje is. Örülünk, hogy megint egy generáció érettségéről tesz tanúbizonyítást, akár a kis-érettségi vagy a nagy szabályai szerint. Szorítsunk nekik, hogy sikerüljön, hogy új tanulásokon keresztül megvalósítsák álmaikat, dolgozhassanak, hagyhassanak maguk után valamit, hogy ne érezzék, hogy életüknek nem volt értelme.

Most május van, majd hozza maga után a beteljesedő nyarat, a gazdag őszt és utána a megérdemelt téli pihenőt a parázsló meleg tűzhelyek melletti ünnepeket. Ne adjuk fel, dolgozzunk, bizzunk, higgyük el, hogy meg lesz érte méltó jutalmunk-munkánk gyümölcsében.

Cs

Karácsonyi

NYEREMÉNY-

JÁTÉK

A

FECSKÉBEN

Főnyeremény egy

DVD Lejátszó

Bővebben a következő
számunkban

II.
BÁCSFEKETEHEGYI

FALUNAP

ÉS A

III.

BÁCSFEKETEHEGYI

MEGGYNAPOK

2006 június 9-10

BŐVEBBEN A 7. OLDALON

A GAZDAKÖR BESZÁMOLÓJA

Szeptember harmadik hétvégéjével kezdtük az őszi-téli események sorozatát. Ezen a hétvégén a bácsfeketehegy szüreti napokkal párhuzamosan megszerveztük a vajdasági szőlész - borász találkozót is. Úgy értékeljük, hogy a Művelődési Egyesület által szervezett hagyományos szüreti napok eseményei jól kiegészültek a gazdakör, illetve a szőlész- borász szakcsoporthoz által, szervezett vajdasági szintű találkozóval. Mindenki jól érezte magát, nem ért bennünket semmilyen negatív kritika. Ez arra kötelez bennünket, hogy jó egyetértésben a, hagyományt képviselőkkel együtt minden évben megszervezzük mindannyiunk örömére. Októberben keményen dolgoztunk az őszi betakarításán és az őszi gabonák vetésén. Novemberben már minden szerdán este birtokba vehettük a kultúr otthon fűtött termét, ahol komoly szakelőadásokra és tanácskozássokra kerülhetett sor. Ezeket az előadásokat komoly, gyakorlott szakemberek tartották. Leginkább a topolyai mezőgazdasági intézetből, de magyarországi (Hódmezővásárhelyi) egyetemi tanárok

is elhozták a legújabb tudnivalókat, a gyümölcsészetben és a sertésenyésztésben. A növénytermesztésben minden növényfajtát megtárgyaltunk, amelyek a mi agroökológiai viszonyaink között termelhetők (fajták, hozamok, lehetőségek). Sok újdonságot, ésszerűséget, technológiát hallottunk. Úgy hogy továbbra sem szabad azt gondolnunk, hogy mi minden tudunk a növénytermesztésről, illetve az állattenyésztésről. Mindig van újabb, tökéletesebb megoldás. Ezért volt jó meghallgatni minden előadást. Nagy érdeklődéssel hallgattuk azon előadókat is, akik termékeik bemutatásával voltak nálunk. Ők igyekeztek bemutatni legújabb termékeiket, okítva bennünket ésszerűbb gazdálkodásra. Az őszi téli előadásokat egy jól sikerült borkóstolóval zártuk. A februári Mátyás napi borkóstoló hagyományosan jól sikerült. Meg kell még említenünk azt is, hogy márciusban még egy nagyon érdekes kerek asztalbeszélgetést varázsolt számunkra Papp János úr, Rúza testvérközségünk polgármestere. Elhozta magával a falugazdát, és mindent meg-

tudhattunk az EU-s előírásokról és az ő zezzel kapcsolatos tapasztalataikról. Még egy említésre méltó esemény volt március 15.-én. Az újvidéki Forum könyvkiadó igazgatójával együttesen megszerveztünk egy mezőgazdasági témájú könyvbemutatót és vásárt, amelyet szolid érdeklődés és üzleti siker kísért. Ezen a rendezvényünkön jelen voltak a bácskai Szent György borrend tagjai is, akik jelenlétükkel ünnepélyesebbé tették e rendezvényt. Végül még azt szeretném megemlíteni, hogy képviselőcsoportunk javaslatára és intenzív hozzájárulásával határozat született a községi képviselőtestületben egy buldozser megvásárlására, a szemételepek és az utak karbantartására. Mire e sorok olvashatók lesznek jó reménység szerint a buldozser is megérkezik. Hasonlóan, talán jobban szeretnénk tevékenykedni a jövőben is közösen mindannyiunk javára.

Orosz Kálmán

ZÖLD DOMBOK HÍREI

Április 18-án kedden került sor a kishegyesei Helyi Közösség épületében egy kerekasztal beszélgetésre, amellyen a fiatalok nyilvánosságra hozták a ifjúság körében végzett kutatás eredményét.

A felmérést február folyamán a Polgári kezdeményezések el-nevezésű belgrádi székhelyű Gradjanske Inicijative civil szervezet és a Brit konzulátus segítségével, támogatásával valósíthatták meg. A község területén 152 polgárt kérdeztek meg. A megkérdezett fiatalok 55%-a a munkanélküliséget jelölte meg legnagyobb problémának míg 30% a rossz gazdasági helyzetet. A felmérésből kiderül, hogy a fiatalok 78%-a elhagyta a község területét. Feketicsről Kórizs József és Ludrován Natália vettek részt a kutatásban.

Z.D.

A KÖZSÉG HÍREI

Kishegyesen járt a Magyar Köztársaság kül-ügyminisztere

Szerdán, április 19.-én a késő délutáni órákban Kishegyesen járt Dr. Somogyi Ferenc, a Magyar Köztársaság külügyminisztere. Kíséretében jelen voltak Gámesi Ferenc, helyettes államtitkár, Jári Ferenc kabinetfőnök, Vízi László, főosztályvezető és Dr. Nagy Ferenc, a külügyminisztérium szabadkai főkonzulja. A megbeszélésen jelen voltak még a budapesti Consact, Minőségfejlesztési és Vezetési Tanácsadó kft. képviselői és a Consact kft. ma-gyarokanizsai képviselői. Kishegyes község részéről a vendégeket fogadta Szűgyi István, Polgármester, Pál Károly a községi Képviselő-testület elnöke, Csóré Róbert, a községi Tanács tagja, Molnár Zita tanácsnok és Bíró Anikó a községi Képviselő-testület titkára. A megbeszélés témája a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma által pénzelt Nemzetközi Fejlesztési és Együttműködési (NEFE) program keretében szervezett " Európai Unió ismeretek átadása a szerbia közigazgatási dolgozók számára, és 6 CAF (Közös Értékelési Keretrendszer) kiépítése szerbiai önkormányzatoknál " elnevezésű program elemzése. Ezen a budapesti tanfolyamon 165 hallgató, amelyből 17 önkormányzat, 5 gazdasági kamara, 3 bíróság, 3 iskola és 1 helyi közösség vett részt. Kishegyes község Önkormányzata 3 munkatársa (Csóré Róbert, Molnár Zita és Bíró Anikó) is részt vett ezen a tanfolyamon. A tanfolyam célja az volt, hogy lehetőséget teremtsen a résztvevő önkormányzatok munkatársai számára, hogy megismerjék az EU intézményi és döntéshozatali rendszerét, a jogharmonizációt és a közösségi jog alkalmazását, valamint megismerhessék az EU standardokkal összhangban lévő

minőségügyi rendszereket és módszereket, azok tartalmát, követelményeit, előnyeit és alkalmazási tapasztalatait.

A CAF rendszer lényege a minőségre, színvonalas munkára való törekvés megvalósítása a közigazgatási szervezetben, amely már Európai Unió tagországaiban tel-

jes mértékben elfogadott értékelési rendszer. A projektumban előlátott 6 Önkormányzat között Kishegyes is szerepel, amelyekbe a CAF értékelési rendszer, a Consact kft. által, be lesz vezetve.

A miniszter úr pozitívan értékelte ezeket a folyamatokat és elmondta, hogy a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma, lehetőségeihez mérten, továbbra is támogatni fogja az ilyen tartalmú képzéseket a Vajdaság Önkormányzatai részére.

A megbeszélésen szóba került még Kishegyes község gazdasági helyzete, felkínálva az Ipari Park által nyújtott lehetőségeket, mivel, bár vannak olasz és ír befektetőink, magyarországi befektetők mégsem érdeklődtek még Kishegyes község vállalatai iránt. A Minisztérium gazdagítva lett egy Befektetési útmutatóval valamint Kishegyes község ismertetőjével.

B.A.

A KATICABOGÁR HÍREI

Újvidéken április 29-én megtartott "Szólj síp" versenyen részt vett két kicsi pacsirtánk, Török Noémi és Perlaki Enikő. A két kislány III. helyezettet érte el. Szakács Zoltán és Pál Eszter készítette fel a két gyereket.

A Fecske áprilisi kiadásában megjelent Sárándi István cikkével nagyon is egyet értünk! Az úgynevezett "Bíró iskolá"-ban van a székhelyünk, vagyis lenne! Pizskálkodunk egymás között, mindég valaki valakinek alátesz, hölgyek és urak miért? 21-dik században élünk, úgy látszik ez nem jutott el minden fejben egyformán. Az helyett, hogy támogatnánk egymást, mi hátat fordítunk a saját népiünknek! Ha a magyar a magyart nem támogatja, akkor mit várunk el más nemzetiségitől. A "Katicabogár" mostohagyermekként érzi magát, mindég afféle támadás éri ok nélkül, pedig ha nem

akadályoskodna egy-két ember még jobb eredményünk lenne. 2004-ben alakult, fél évig aktívan dolgozott is, de utána belebele szóltak az akkori elnöknő munkájába és ő le is mondott! Míg az idén 2006 januárjában újra nekifutamodunk és büszkélkedhetünk, mert sikeres volt eddigi munkánk. Áprilisi! Most ismét jönnek a problémák, de most "nem adjuk fel"! Mi Nagycsaládosok saját erőnkől élünk, mindenféle donátorok (támogatók) nélkül. Pillanatnyilag 132 személyt számol helyileg, és ez mindég gyarapodik. Pál Károly úrnak ezúttal köszönetet mondunk, mert két alkalommal segített rajtunk, hogy el tudtunk jutni a VANCSESZ közgyűlésre! Tüzelőanyagot a tél folyamán a szülők maguk biztosították, tehát minden szülő aktív, úgy vagyunk beosztva, hogy mindenki kiveszi a részét. Kalácsot sütöttünk, üdítőt készítettünk

odahaza, és azt elvéve a székhelyre szétosztottuk a gyerekeknek.

Tavaszcímű ünnepséget készítettünk, a húsvéti vásáron részt vettünk, 61 húsvéti csomagot kiosztottunk. Falunkban megrendezett Magyar Amatőr Színjátékosok vetélkedőjén is részt vettünk a tombolában. Most emelt fővel vállaljuk a júniusban megrendezésre kerülő meggynapok szervezésében a besegítést. A pályázatokat is kísérjük. Többször pályáztunk, de még nem volt sikerünk. Bízunk benne, hogy a pályázataink is egyszer sikerülnek, mert mi "Nem adjuk fel"!

Nagycsaládosok civilszervezete
"Katicabogár"

Dávid Márta

IZIDA HÍREI

Az "Izida" Anya és gyermekvédelmi társulat vezetősége és tagjai a megalakulása óta, minden évben épít. A 2006-os év májusában folytattuk az épület, a székhelyünk tatarozását.

Holland vendégeink, STICHTING HULP OOEEST EUROPA képviselői, befestették az épületünket, majd látogatást tettek a kishegyesi Önkormányzatnál, a feketicsi iskolában és reméljük, hogy egy hosszantartó erős kapcsolat alakult ki a két ország között.

Május elsején, ünnepi körülmények között találkoztak tagjaink, ahol különböző foglalatossággal (asztali tenisz, pikádó, aszfaltra rajzolás, labda- és ugrálókötél játékok stb.) tették érdekesebbé és szebbé a napot.

Május 6.-án az "IZIDA"

épületében tartottuk meg a "Hit és fény" társulat konferenciáját. Az Ökuménikus szervezet, a református, görögkatolikus (uniátus), rómaikatolikus felekezetek képviselői, az idei közös táborról hoztak fontos határozatokat.

Társulatunk, két ízben nyert, pályázat alapján támogatást, ami sokban hozzájárul a szervezet folyamatos működéséhez.

Beindult a fazekas és szövőműhely, hova mindenkit nagy szeretettel várunk

Május 14.-én a feketicsi ME "FEKETICS" színháztermében Anyáknapi műsort mutattunk be, ahova támogatóinkat, hasonló jellegű szervezetek képviselőit, az Önkormányzat vezetőségi tagjait is meghívtuk.

Gyermekeink nagy örömmel készültek a műsorra, melyet Vörös Beáta és Pál Eszter tanított be.

P.J.

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

BETYÁRBECSÜLET

Csoda történt. Van még remény. Politikai életünkben olyasmi történt, ami még a fejlett demokratikus államokban is ritkán fordul elő.

Egy politikus, ki a kormánya, népe és saját nevében tett ígéretét nem tudta beváltani lemondott. Igen. Megtette. Gyáva vagy hős? Egyik sem. Csak ember... Hagyjuk most ezt, a jövőben majd meglátjuk, hogy ez milyen hatással lesz ránk, de mi van itt és most, a mi kis és egyszerű szimpla életünkben. Az elmúlt 15-20 év nem úgy történt, ahogy szerettük volna. A bányabéka... alá kerülünk. Lejebb

már nem zuhanhatunk? De igen! Mi a kiút? Az összetartás! Kivel, hogyan, miért, hol, mikor? Mindenkiel ki nincs ellenünk, vagy ellenségeinkkel, így jót akar tenni...

Egyszerűen, erőnket, tudásunkat társítva más jóhiszemű, jót akaró emberekkel. Hogy jót tegyünk egymásnak, magunknak. Mindenhol, ahol szükség van ránk, mindig, amikor szükség van rá, vagy magunknak is segítség kell és ez másnak is jó, vagy...

Ne menjünk el érzéktelenül, szenvedő, bajban levő embertársaink

mellett, kiknek a mi kicsiségnek tűnő segítségünk akár életet is jelenthet. Ne álljunk érdekből az erősebb oldalára, mert holnap mi is áldozatok lehetünk. Az igazságért ne bosszúból harcoljunk, hanem az igazságtalanság legyőzéséért. Ne bántsunk senkit, főleg ne gyengébbeket, védteleneket, hogy csak úgy heccből megmutassuk, hogy kik is vagyunk. Legyünk csak egyszerűen EMBEREK, csak azért is betyárbecsületből.

BIRO Csaba

ILLIK TUDNI

Lassan megérkezik a nyár, nagyon várjuk, de miért. A gyerekek, mert nem kell iskolába menni, a felnőttek, mert hosszú volt a tél és az időjárás hátráltatta a kinti munkákat, meg bent sem lehetett jókedvvel dolgozni a hideg miatt.

Most, hogy a naptár szerint tavasz van mindent el akarunk ripsz- ropsz végezni. Ez nem új dolog, mert ez így volt ezelőtt is, de már nem emlékezünk rá, mert nem olyan kellemes emlék, mint a régi "MAJÁLIS"-ok. Főleg a közép és az idősebb korosztály emlegeti fájószívvel, mert akkor találkoztak egymással az emberek és elfelejtve párórára bút-bánatot, kibeszélgették magukat és feltöltődve új energiával, folytatták mindennapi munkájukat.

Az idén ez is elmaradt. Nagyon önzők lettünk. Csak a magunk érdekeit, kényelmét tartjuk fontosnak, pedig nem árt az emlékeket gyűjtögetni, még a rossz emlékek is megszépülnek idővel.

Nagyon idegesek, fáradtak vagyunk, "elhagyjuk" magunkat, de higgyük el, hogy voltak nehezebb idők is, és azt is kibírtuk és ma már csak, mint régi emlékre gondolunk. A mulasztásunkat igyekezzünk a közelgő MEGGY-NAPOK alkalmával kijavítani és minél több embert angazsálni, hogy kellemes perceket szerezzünk nekik, amire majd évek múlva is nevetve, szeretettel emlékeznek. Minél több emberrel szeretnék találkozni és elbeszélgetni

Bíró Éva

Tiszta, rendezett utca és udvar!

UGYE, HOGY JÓL HANGZIK?

És ráadásul jót is mutat!

Hát fogjunk össze és cselekedjünk!

Tegyük rendbe az utcákat, nyírjuk majd rendszeresen a fűvet, takarítsuk el a szemetet és máris tettünk azért valamit, hogy a falunk szebb legyen!

Mutassuk meg, hogy a mi falunk is lehet szép!

Zöld Dombok
Környezet- és közösségfejlesztési szervezet
Udruženje Mladih Feketić

M A N A P S Á G

Nemrégiben egy felmérést kaptam kézhez, amelyben a községbeli fiatalok gondjairól, elvárásairól és céljairól nyilatkoztak.

A felmérés eredménye, mondanom sem kell lesújtó volt. A fiatalok háromnegyede, de a megkérdezett felnőttek kb. fele is elégedetlen a sorsával, és ha lehetősége lenne, elköltöznék. Vajon mi, és ki gátolja őket? Mi akadályoz egy huszoneves érett fiataalt, hogy máshol keresse boldogulását? Lehet, hogy sokan nem egyeznek velem, de én azt szoktam mondani, hogy aki akart, vagy többet akart, már rég elment. Aki maradt, az pedig fogja magát, dolgozzon és keresse a lehetőséget a megélhetésre. Véleményem szerint, aki huszon-harminc évesen nem tud mit kezdeni magával, az mehet bárhova, hacsak a kényszer nem készíti máshol sem találja fel magát. De maradjunk itthon.

A mai megváltozott körülmények között már nagyon nehéz, szinte lehetetlen helyben munkát találni. A községnek gyakorlatilag nincs ipara. Ami volt tönkrement az elmúlt évek téves gazdaságpolitikai melléfogásai végett. A mezőgazdasági birtokot privatizálták. Itt már nem arról szól a mese, hogy az embereknek munkájuk legyen, elszámolt fizetést kapjanak, adót és járulékot fizessenek. Nem. A mese a profitról, a nyereségről szól. Minden más mellékes. Ezért maradt munka nélkül sok ingázó helybeli munkás. Ha nincs ingázó munkás, nincs útiköltség-térítés, több marad a tulajdonosnak.

Tény, hogy nem voltunk felkészülve a gazdasági rendszerváltásra. A mezőgazdaság a mai körülmények között már jóval kevesebb fizikai erőt igényel. Ma már szinte lopásokat sem lehet találni a határban, de különben is az elmúlt rendszer alapos munkát végzett. Nem maradt egy valamire való szállás a határban, így teljesen felesleges a sokszor hangoztatott farmergazdaságokról beszélni. Hiányzik az alap.

Itt vannak aztán a vállalkozók. Legnagyobb részük kisvállalkozó, de akik helyi szinten nagyok számítanak ők sem sok vizet zavarnak. A község vállalkozóbarát politikát igyekszik folytatni, de tehetetlen megvédeni a helyi vállalkozókat a randalírozó belgrádi felügyelőkkel szemben. A téves népességpolitika is, amely a múlt század húszas éveitől nyomon követhető, most kezdi igazán éreztetni hatását.

Túl kevés a fiatal, még kevesebb a gyerek. Az elmúlt évtizedek vívmányait, amit ez a község létrehozott, egyre nehezebb lesz fenntartani.

Amennyiben a község gazdasága nem rázódik helyre, könnyen meglehet, hogy itt Bácska szívében két nemzetközi út kereszteződésénél túlóregszik a falu. Mindezt tudomásul kellene vennie minden községi és helyi szervnek, szervezetnek, és az acsarkodás helyett perspektívák, lehetőségek felkutatásával jövőt alapozni az elkövetkező nemzedéknek.

Sáránci István

AMBROSIA ANTE PORTAS!

Nemcsak hogy, kopogtat- már itt is van! (Ambrosia Artemisifolia), azaz a parlagnfű, amit tévesen vadkendernek is neveznek. A szerb népi neve: ambrozija, limundik, parložna trava, oraš). Ez a szélporozta gyógynövény Amerikából származik. Európában 1922-ben észlelték. Öt fajtáját tartják számon, ebből Vajdaságban négyet regisztráltak, 1953-ban először. A parlagnfű az egész Kárpát-medencében el van terjedve. Egy átlagos példány háromezer magot, illetve nyolcmillió pollenszemet érlel. (a pollen, vagy magyar nevében virággpor a virágos növények ivaros szaporodását szolgálja a női ivarszerv, a bibe megtermékenyítése "megporzása" útján). Nagyon alkalmazkodó, olyan talajon is tenyésznek, ahol más növények nemigen nyernék életteret.

Főleg júniusban virágzik, ami ha az időjárás viszonyok kedvezőek, október végéig, vagyis az első fagyok megjelenéséig tart.

Csirképelessége akár negyven évig is megmarad. Növekedése nagyon gyors, naponta akár 1,5 centit is elérheti.

Felderítését és irtását meg kell szervezni a megfelelő időpontban. A parlagnfű pollenje júniusban kerül a levegőbe, de legnagyobb hatását augusztusban és szeptemberben fejti ki. Mintegy száz napig jelent veszélyt az arra érzékenyeknek.

A növény pollenje leggyakrabban allergiás

asztmát válthat ki, továbbá szénanáthát, a légzőszervek megbetegedését.

A gyermekek 15-25%-nál válthat ki allergiás reakciót, de ez a szám növekvő tendenciát mutat.

Az orrból vizenyős váladék képződik, orrdugulás, viszketőség, tüsszögés teszi kellemetlenné az allergénekre érzékenyek életét. A szakorvosok szerint az allergia korunk betegsége. Sokkal gyakoribb, mint tíz évvel ezelőtt. Leginkább a gyerekeket és a fiatalokat támadja.

Az allergiára való hajlam, örökölhető. Ha az egyik szülő allergiás, akkor 50% az esélye annak, hogy a gyerek is örökli. Ha pedig mindkét szülő szenved e betegségben, az öröklődés esélye elérheti a 80%.

Az orvos általában a tüneti kezelést ellenőrzi, hogy ne lépjen fel szövődmény illetve ne fejlődjön bronchiális asztmává.

Fontos:

* Az arra érzékenyek kerüljék az (irritánsakat) allergéneket.

* felkészíteni az embereket a várható veszélyre

* az esetleges immunterápia bevezetése. (vakcináció)

* farmakoterápia (gyógyszeres kezelés) un. Antihisztaminumokkal (Loratidin, Flixonase spray)

Ezen allergének ellen leghatékonyabb lenne a

biológiai védekezés. (a módszer még kutatás alatt áll).

A parlagnfű irtása ajánlott és kötelező. A védekezés fő szempontja, hogy a virágzás pollenképződés előtt kerüljön sok teljes kiirtására és az oldalhajtások képződésének megakadályozására.

- többszöri kaszálással

- földből kitépéssel

- vegyszeres gyomirtással (a talajban levő magvak megmaradnak)

- legeltetéssel (virágzás előtt), minőséges takarmánynövénynek számít

- a kézzel való gyomlálást nem ajánlják, különösen nem gyerekekkel végeztetni.

A parlagnfű elsősorban az építkezések, földutak, árokpartok, friss füvesítések, nem megfelelően gyomirtott kapás kultúrák (napraforgó, kukorica) előfordulási helyei.

Napjainkban pollenallergia veszélyt jelző állomások működnek (Verbász) ahonnan információkat lehet beszerezni más allergének koncentrációjáról a levegőben és előrejelzést kérni a várható eseményekről. (fűfélék virágzása, gyomnövények, nyírfa)

A pollenjelentések a szomszédos országok intézeteivel rendszeresek, így a sajtó, a tv napi hírei között szerepelnek.

Mr.ph Kórizs József

LÉLEK SZÁRNYÁN

Egy lovagrend mai küldetése (A Szent György Lovagrendről)

Jelen írás kissé eltér a "Lélek Szárnyán" című rovatban eddig megjelent, szokásos bibliai, vallásos témájú írásoktól. Az itt leírtakat talán röviden úgy jellemezhetnénk, hogy ismeretterjesztő írás és egy rövid élménybeszámoló.

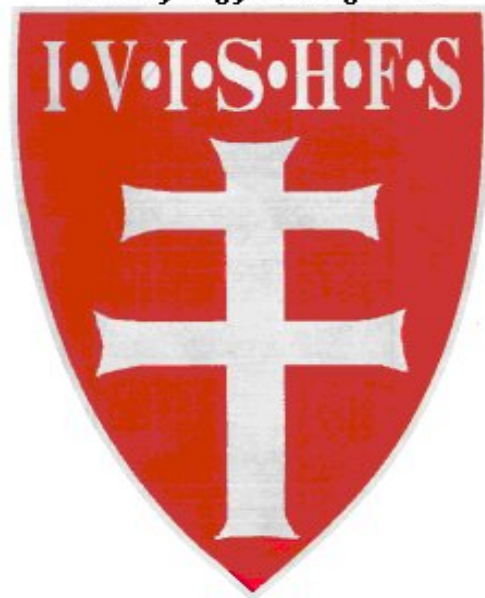
A lovagrend kifejezés alatt a magyar értelmező kéziszótárban a következőket találjuk: "A középkori lovagok társadalmi rendje" vagy "A keresztes háborúk idején alapított, szerzetesi, illetve világi rend." A keresztes háborúknak és a középkornak ugyan vége, a lovagok kora azonban még nem járt le. Általában kétféle lovagrendről beszélhetünk, egyházi és világi lovagrendről. Az egyháziak között említhetjük a Johanniták rendjét, a Templomos Lovagok rendjét, a Német Lovagrendet stb. A világi lovagrendek közé tartozik, a Szent György Lovagrend, a francia Csillag rend, a nápolyi Szent Lélek rend stb. Az események időszerűségét figyelembe véve a 680 évvel ezelőtt megalapított első világi lovagrendről, a Szent György Lovagrendről szeretnék most rövid ismertetőt adni olvasóinknak.

1326. április 24.-én (Szent György napján) az Anjou házból való Károly Róbert magyar király, Boleszló esztergomi érsek és a magyar püspöki kar jelenlétében, Visegrádban hozták nyilvánosságra a Szent György Lovagrend statútumát. A rend alapításának ideje egyes történészek szerint három évvel korábbra, 1323-ra tehető. Károly Róbert király 1323-ban Temesvárról Visegrádra teszi át székhelyét. Feltehető, hogy az ekkor alapított lovagrend alkotta a király megbízható testőrségét. A lovagok szolgálata és feladata ugyanis kettős volt: világi és egyházi. Az egyházi feladataik közé tartozott a keresztyén hit védelme, az ünnepek fényének biztosítása, a gyengék, szegények és elesettek védelme és támogatása. A világi feladatok között említhetjük, hogy ők őrizték a visegrádi fellegrádba szállított Szent Koronát, a lovagrend tagjai vigyázták a királyi udvartartás szereplőinek biztonságát, emellett a lovagi tornákon ők látták el a király kíséretét és a szabályok ellenőrzését.

Mivel a Szent György lovagrend alapítását nem nyilvánították semmissé, jogilag soha meg nem szűnt, így a rendszerváltás után 1990-ben nem újra alakult, hanem "nyugvásából felvételre került." A rend alkotmányát a régi szellemben, de a mai kor követelményeinek megfelelően újították fel. Ennek megfelelően a lovagrend tagjai több területen folytatnak ma is nagyon áldásos tevékenységet. Ilyen a hagyományápolás, történelmi évfordulók, események megünneplése, tudományos összejövetelek szervezése, a középkori kutatások elősegítése. A lovagrend mai tagjainak alapvető tevékenysége az ún. karitatív tevékenység, segélyszállítmányok és adományok gyűjtése. Kis létszámú lovagrendről van szó, tagjainak száma kb. 250.

A lovagrend folyamatosan új tagokat léptet be soraiba. A Szent György Lovagrend tagjai azok lehetnek, akik tevékenységükkel kiemelkednek a magyarság körében, a nemzeti és a vallási értékek, hagyományok megőrzésében, valamint akiket a lovagrend helybeli, területileg illetékes előljárója (prior), valamint két lovag előterjeszt a lovagrend legfelső irányító szervéhez (magisztrátus). Ezt követi egy részletes önéletrajz mellékelése, az utolsó lépcsőfok a lovagrend legfelsőbb vezetőivel (kancellár, kormányzó) való elbeszélgetés. Ezt követően a rend magisztrátusa dönt az új jelöltek elfogadásáról, illetve a lovagrendbe való felvételről. A

Szt. György Lovagrend

lovaggá avatási ceremóniára minden évben a rend székhelyén, Visegrádon kerül sor, a Szent György napot megelőző szombaton.

Az idei évben e jeles alkalomra április 22-én délelőtt került sor Visegrádon. Az idei lovagavató nagyon ünnepélyes volt, ökömenikus istentisztelettel kezdődött a vártemplomban. Ami ezután következett Mátyás király lovagtermében, az olyan volt, mintha egy pillanatra belépünk volna a középkori magyar történelembe: történelmi környezet, dobosok, apródok, korabeli fegyverzet, a lovagrend magisztrátusa, kancellárja és főkapitánya, reneszánsz muzsika. Nehéz ezt így leírni, elmesélni, igazából ezt csak átélni lehet. Bizonyára mindannyiunk számára egy életre szóló élmény és emlék marad, akik részesei lehettünk a lovaggá avatás felemelő pillanatainak.

Végezetül még azt is el kell mondani, hogy a lovagrend tagságát az anyaországi tagokon kívül, a Kárpát-medence és a Nyugat-Európai államok magyarjai alkotják. Idén három új vajdasági taggal bővült a visegrádi székhelyű lovagrend, ezek név szerint: Ft. Szungyi László temerini római katolikus esperes-plébános, dr. Bogner István szabadkai egyetemi tanár, a vajdasági "Pax Romana" elnöke és Orosz Attila református lelképásztor. Velünk együtt 11-re emelkedett a délvidéki lovagok száma. Valamennyien igyekezni fogunk betartani a rend jelmondatát: "IN VERITATE IUSTUS SUM HUIC FRATERNALI SOCIETATI" azaz "Valósággal igaz vagyok e testvéri közösség iránt."

Orosz Attila

A II. BÁCSEKETEHEGYI FALUNAP ÉS A III. BÁCSEKETEHEGYI MEGGYNAP MŰSORTERVEZETE

Péntek (2006. június 9.):

- 14.00 Nagypályás labdarugómérkőzések a Jadran pályáján. A tornán fellépnek a kocséri és udvardi, valamint a községbeli csapatok.
- 18.00 Vendégvárás a Kultúrotthonban
- 18.30 "Együtt - Zajedno".
Művelődési műsor a színházteremben. Fellépnek a ruzsai, kishegyesi és bácsfeketehegyi művelődési egyesületek tagjai, valamint a szeghegyi és bácsfeketehegyi Általános iskola tanulói.
- 22.00 Rockkoncert a Kultúrotthonban.

Szombat (2006. június 10.):

- 9.00 Vendégfogadás a Kultúrotthonban
- Babgulyás főzőverseny kezdete a parkban. A szervezők a fejenkénti 100 dináros nevezési díj fejében babot, füstölt húst, tüzelőt, evőeszközt és hangulatos környezetet biztosítanak az érdeklődőknek. (Benevezés Bertók Zsoltnál: 024/738-092 vagy pedig Halasi Zoltánnál: 063/596989)
  - Bácsfeketehegy és a meggy. Termékbemutató a és rajzkiállítás a Kultúrotthon teraszán,
  - Kirakodóvásár a Kultúrotthon és a színház környékén.
- 10.00 Látogatás a híres bácsfeketehegyi meggyesekbe és a Lódi borospincébe.
- 12.00 A Helyi közösség Tanácsának ünnepi ülése a színházteremben,
- Alkalmi művelődési műsor,
  - Beszámoló az elmúlt év történéseiből,
  - A vendégek köszöntője
  - "Az én falum - Moje selo". Az Általános Iskolában meghirdetett fogalmazási verseny díjazott műveinek a felolvasása.
  - Az Emléklapok és dicsérő oklevelek kiosztása.
- 13.00 A babgulyás főzőverseny értékelése.
- 15.00 Szakmai kerekasztal beszélgetés a Színházteremben.
A pálinkaverseny értékelése.
(Benevezés Bánszki Lászlónál: 064/1210278)
- 17.30 Eredményhirdetés és díjkiosztás
- 18.00 A Borrendek és a résztvevők felvonulása és gyülekezése a falu központjában.
- 18.30 Falutérkép avatás a volt lottózó helyén felállított táblánál.
- 19.00 "Tévedések napja"- háromfelvonásos vígjáték. A bácsfeketehegyi Soma Színhátszói társulat előadása a színházteremben.
- 20.30 Élőzene és buli a Kultúrotthonban.
Délután és az est folyamán Gombos Sándor és barátai, valamint a bácsfeketehegyi Slágerkedvelők muzsikálnak.

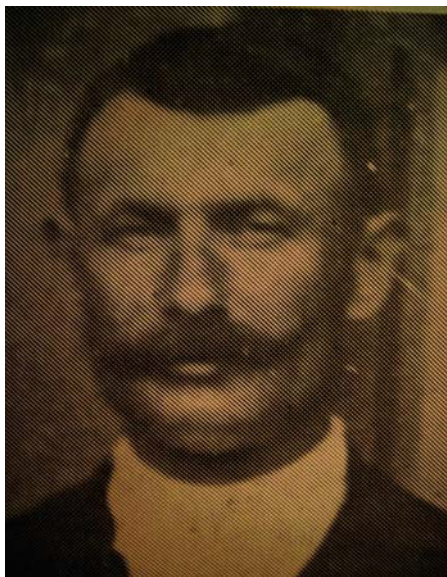

Sárközi Ferenc: Az első május elseje

A munkavállalási lehetőségek csökkenése a XIX. század végén mind inkább szegénységbe sodorta a lakosok jó részét. Egyesek a kötelezettségeiktől való mentességet úgy kísérelték megoldani, hogy kiléptek a református egyház kötelékéből. A nazarénus hit felvételével mentesíteni óhajtották magukat az egyházi adó fizetésétől.

A nazarénizmus terjedésével párhuzamosan bontakozott ki a szocialista eszmék terjedése. A szocialista eszmék hirdetői és terjesztői között kiemelkedő szerepet töltött be Bácsfeketehegyen Várkonyi Bálint.

1895-ben Várkonyi Bálint, aki a Magyarország szociáldemokrata párt szimpatizánsa volt, egy alkalommal Vajda Mihály falubelijével Ujvidéken járt. Vajda bemutatta őt egy újvidéki lakosnak, aki átadta neki a Szociáldemokrata

Várkonyi Bálint feketehegyi földmunkás volt, a topolyai járás első szocialistája, aki 35 éven át haláláig hűségese harcosa volt osztályának

párt felhívását „Magyarország jogtalan népéhez”. A felhívás elsődleges célja volt az általános választási jog elnyerése. A felhívás végszavai pedig: „Le az osztályállammal! Eljen a népszavazás! Eljen az általános választójog, a szabad egyesülés és gyülekezés! Eljen Magyarország népe!”.

1895 január 28.-án a Szociáldemokrata párt lapja, még a „Népszava” is közölte ezt a felhívást. Várkonyi Bálint hazaérve a felhívást ismertette azon falubelijeivel, akik a szocialista eszmék

tekintetében azonosultak vele.

Várkonyi István egy föld- Az ország ebben az időben a művelőkből álló párt szervezésén

Ubornyai János (Bács-Feketehegy): Fájdalom, hogy épp azoknak a megélhetéséről is kell szót szólni, akik az egész világot eltartják. Mert állatvédő egyesületek vannak, de munkást védő törvényeket nem hoznak.

Jártam olyan vidéken, ahol a kukoriczát azon mód, ahogy megőrték, ették. A buzakenyeret csak hiribül ismerték.

De nem lesz ez mindég így! Egyesüljünk, hogy megsokasodjunk, mint a homok és megerősödjünk, mint Sámson! Követeljük az egyházi és állami birtokok apró bérletbeadását, a munkást védőtörvény behozatalát s a vasárnapi munka teljes eltörlését. Robtotról, mint régen elavult intézményről szó se tétessék.

Milleneumi ünnepségre készült, így a vezető réteg a szocialista mozgalmak eszméit mielőbb, még a csirájában akarta elfojtani.

A szoc. demokrata párt szervezésében a község háza udvarán mintegy 200-an jöttek össze 1896 április 28.-án a Munkásképzőegylet megszervezése céljából. Az egylet célja az volt hogy a munkások szervezetten lépjenek fel a munkaadókkal szemben. Mindig előre megbeszélve a körülményekhez mérten vállaltan munkát, s ez által egymást ne licitálják le a munkabér meghatározásában. A szervezet elnökének Pap Ferencet, alelnöknek Pál Ferencet, jegyzőnek Ubornyai Jánost választották meg. Tagsági díjként 10 krajcárt határoztak meg.

A szociáldemokrata párt kertein belül megalakított Munkásegylet legális működtetéséhez szükséges lett volna a minisztériumi engedély. Am hiába járták az engedély érkezését. Így 1896 november 27.-én népgyűlést tartottak a község háza udvarán és végeredményként megalakították a Földművelő szakszervezetet, mely aztán 11 éven keresztül szolgált támaszul a munkások jogainak védelmére.

A feketehegyi szocialisták szószólója Ubornyai János volt. A „Földművelő” újságban megjelent számos cikke mely érzelmekkel óhajtotta a munkások érdekeit tovább vinni.

Az erősödő országos szocialista mozgalom szervezeti formájának megerősítésében a Független szocialista párt vezéralakja a budapesti Várkonyi István volt. Várkonyi István hívei 1897 január 29.-én megalakították a Földművelő Szakszervezetet, melynek elnökéül Ubornyai Jánost választották.

ügyködött, így kilépett a Szociáldemokrata pártból és Ceglédre hívott össze egy földműves kongresszust. A bácsfeketehegyi szocialistákat Ubornyai János képviselte. Az 1897. II. 14-15.-ei kongresszusi felszólalása nyomtatásban is megjelent:

A kongresszus határozatai kizárólag a földműveléssel foglalkozó munkásokra vonatkoztak.

Május elseje megünneplésére egy összejövetellel megtartásával készültek a szocialisták 1897 áprilisában. Értesülve róla, a hatalom is próbált felkészülni az ünnepség megakadályozására. Csizsár Péter főszolgabíró az alispánhoz intézett leiratában azon óhaját fejtette ki, hogy egy egész század katonaság leküldésével segítse a május I ünnepségének megakadályozását, mivel helybeli csendőrök, rendőrök száma semmiképpen nem elegendő a rend fenntartására.

Bácsfeketehegyen Ubornyai János utólagos jelentése szerint a munkások nemzetközi ünnepére tervezett összejöveteleket sajnos nem tarthatták meg, mivel már kora reggel annyi csendőr és rendőr érkezett a faluba, hogy minden utcára jutott belőlük 3-4. Usse kő...A szocialisták a tervezett összejövetelüket mégis megtartották egy nappal később. A jegyző mire feleszmélt és megtette a szükséges lépéseket addigra a gyűlést már rég be is fejezték, így a kirendelt csendőrök dolgavégezetlenül hagyták el este a falut.

Sárközi Ottilia

ÉP TESTBE, ÉP LÉLEK! LESZ -E MÁR VÉGRE SPORTÉLET BÁCSFEKETEHEGYEN

Múltkori számunkban, falunk sportéletének pangásáról írva nem is tudtuk, hogy nem csak mi vagyunk elégedetlenek ezzel a helyzettel, hanem már egy pár önzetlen ember STEVOVIĆ MILOVAN, SVÁNER IMRE és VUJINOVIĆ BOGDAN elkezdte föléleszteni, a tradicionális feketicsi labdarúgást.

Megunták, az állandóan Topolyai Ligában való "előkelő" közepes szereplést, a klubnak új vezetőséget választottak, saját pénzükből kezdték pótolni a hiányos felszerelést, megindították az utánpótlás nevelését...

Fölmérték a helyzetet, és megállapították, hogy Bácsfeketehegyen megvan minden föltétel, hogy minőségi labdarúgó csapatunk legyen, csak a jó szervezés hiányzik. A klubban semmilyen sporteszköz sem felszerelés nem volt, a gyerekek, fiatalok saját fel-

szerelésüket használták, de ami a legfájóbb volt, a csapat egynemzetiségű volt, ami régen nem jellemezte. Úgy döntöttek, hogy a csapat minden focizni kívánó tehetséges fiatal klubja legyen. Elhatározták, hogy vigyázni fognak arra, hogy ne legyenek összetűzések a játékosok között, főleg ne nemzetiségi alapon.

A szűkös anyagiak miatt, a fiatalokat eredményes szerepléseik után megvendégelte az elnökség, saját költségén a PUTNIK vendéglőben. A vezetőség saját pénzéből kezdte vásárolni a csapat hiányzó felszerelését. A meggyapok alkalmából labdarúgó

tornát szerveznek, amin, PÁL KÁROLY segítségével, külföldi csapatok is részt fognak venni.

Hajrá kis csapat, Hajrá, tömeges boldog szurkolótábort kívánunk sikereitekhez.

Cs.

RÚZSA MAGDI A DÖNTŐ KÜSZÖBÉN

Szinte észrevétlenül, akarva akaratlanul függővé vált az emberiség túlnyomó többsége. Szinte valamennyiünknek van kedvenc műsora a TV hálózat valamelyik csatornáján. Sehogyan sem tudjuk beiktatni a rokoni látogatásokat, baráti összejöveteleket, mert pont abban az időpontban "megy" valamelyikünk imádott sorozata, műsora valamelyik szappanoperákat ontó kereskedelmi TV csatornán. Ez a TV függőség még csak fokozódott amióta községbeli Rózsa Magdolna is bekerült az egyik magyarországi kommersziális TV által AZ ÉV HANGJA címmel meghirdetett zenei vetélkedő sorozat elődöntőjébe, a MEGASZTÁRBA. Korosztálytól függetlenül a vajdasági magyarság túlnyomó többsége szombatról-szombatra ott ül a TV készülék előtt, és végig izgulja azt a két-három órát és szurkol

Magdinak Ha csak teheti SMS-ben szavaz rá és ismét izgul, vajon ebben az elődöntőben a kishegyesi lány bennmarad-e. Könnyfátyolon keresztül nézi, hallgatja a zsűri ismételt nagyra értékelő és dicsérő szavait, majd a szavazás eredmény hirdetésénél ujjongva, a TV-stúdió közönségével együtt skandáljuk: MAGDI, MAGDI.

Talán azon kívül, hogy Rózsa Magdolna az egyetlen vajdasági versenyző, az itteni emberekben van egy olyan dac, talán csökönnyösség, egy olyan "csak azért is megmutatjuk" alapon felgyülemlett keserűség ama bizonyos december ötödikei kettős állampolgárság sikertelen kimenetelű szavazását illetően. Talán ez

is motivál bennünket, amikor szavazatainkat Magdira adjuk le. Hiszem azt, hogy a Queen-szerzemény, vagy a Janis Joplin dala eléneklése mellett Magdi a Đurđevdan-t - amely köztudottan roma népdal - eléneklésével még csak növelte a rajongói, illetve szavazói táborát, úgy a magyarság, mint a szláv és a roma TV nézők körében, úgy a határon innen és túl egyaránt. Különböző vélemények keltek szárnyra, pl. "a forgatókönyv szerint ezt kellett énekelnie utána pedig ezt kellett mondania", vagy "ha már kereskedelmi TV, akkor csak az üzlet végett tartják bent Magdit ". Van, ahogy van, hogy a kulisszák mögött mi zajlik, nem tudhatjuk. Egy biztos. Magdi hamisíthatatlanul jól énekel, ahogyan Bakács Tibor Settenkedő fogalmazott "így csak egy földre szállt angyal énekel".

Magdi végig énekelte az elődöntőt és itt áll a döntő kapujában, amit gyermekkorában talán több százszor is megálmodott. Ez alkalomból ez a lehetőség adva van neki. Számára egy olyan álom válhat valóra, most május 20-án, amelyben eddigi élete során csak egyedül ő hitt. És a hite megtartotta őt.

Szukola Béla

DÍSZKERTEK MÉZELŐ NÖVÉNYEI

Méhészetünk a méhlegelővel áll vagy bukik. Silány méhlegelőn a legnagyobb méhésztudás sem érvényesül, s lehetlenség jó eredménnyel méhészkedni ott, ahol kedvenc kis bogaraink az év nagyobb részében üres tarsollyal kénytelenek hazatérni kutató útjukról.

A méhész kötelessége tehát mindent elkövetni, hogy lehetőleg az év minden szakában találhassanak szorgalmas kis méhei gyűjteni valót. Ez ideális állapot elérése céljából nem szabad figyelmen kívül hagyni a legcsekélyebb lehetőséget sem, hiszen éppen a méhek tanítanak bennünket naponta emez aranyigazságra: "Sok kicsi sokra megy!" Használjunk ki tehát minden talpalatnyi helyet, és ültessünk mindenhová mézelőnövényt.

Nem csekély jelentőséggel bírnak ebből a város vagy község díszkertjei sem. Bár ezek rendszeren nem nagy terjedelműek, nem szabad őket lekicsinyelnünk, mert e kis díszkerteknek is fontos szerepet adhatunk kellő fegyelmel és körültekintéssel. A nagyobb mérvű mézgyűjtés szempontjából ugyan nem bírnak első rendű fontossággal, de a kora tavaszi és a késő őszi virágpor és méz nyújtásával már igen fontos szerepet töltenek be méhészetünkben. A rendes utcák és terek széltől védett, napos terein telepített díszkertek és fasorok sokkal hamarabb kezdik meg, és őszen tovább nyújtják nedvker-ingésüket, mint a határ szelek és ködjárta síkjának növényei, s így a védettebb és könnyebben is megközelíthető belsőségi kertek és fasorok akkor is foglalkoztatják méheinket, amikor egyebütt még, vagy már semmit sem találnak. A koratavasszal frissen behordott, vagy a késő őszen elraktározott virágpor igen nagy jelentőségéről és értékéről azt hiszem, egyetlen méhészt sem kell meggyőzni.

Néhány város és díszkert megfigyelése alapján e kertek jelentőségét nem szabad lekicsinyelnünk. Már néhány bokor tuja, vagy korán virágzó fa, vagy csurja olyan tömegű virágport nyújt méheinknek, amelynek jelentőségét a kora tavasszal meginduló fiasítás szempontjából igen nagyra kell értékelnünk. Az sem

becsülendő le, mikor méheink még október végén és november elején is gyűjtik a virágport a díszkertek későn virító virágairól. - Úgy kell tehát e kertek és fasorok növényei összeválogatni, hogy azok koratavasszal és késő őszen is virítsanak, mert ekkor a határba úgy sem mehetnek méheink, s ilyenkor a legtöbb vándorméhész is otthon tartózkodik. Az ilyenkor élvezett előnyökért érdemes figyelmünket a fasorok és a dísz-

kertek felé fordítani, s érdemes a méhésznek közbelépni mindenkor, amikor az utcák és terek fásításáról, vagy díszkertek telepítéséről van szó. Természetesen ugyancsak nem szabad lebecsülni a magánosok által udvarukba vagy kiskertjükbe telepített néhány bokor dísznövényt sem, nem is szólva arról, hogy méhész-embernek udvarában, kertében más, mint mézelő dísznövényt megtúrnie sem szabad.

Almás-mézes érmék

Hozzávalók:

1 dl margarin vagy vaj, 2 dl méz, 2 db tojás, 3 dl finomliszt, 1/2 teáskanál szódaikarbóna, 1/2 teáskanál sütőpor, 1/2 teáskanál só, 1/2 teáskanál őrölt fahéj, 1/2 teáskanál őrölt szerecsendió, 3 dl finomra metélt hámozott

alma, 2 dl finomra aprított, kimagozott datolya, 1 dl mazsola, 1 dl apróra vágott dió, 5 dl hántolt zab.

Elkészítés:

Verjük fel a lágy margarint (vagy vaját), majd állandó verés közben, vékony sugárban adjuk hozzá a mézet. Ezután verjük bele a tojásokat is. Keverjük össze a lisztet, a szódaikarbónát, a sütőport, a sót és a fűszereket, majd ezt a keveréket adjuk a nedves hozzávalókhöz. Amikor alaposan elkeveredett, adjuk még hozzá az almát, a datolyát, a diót és a zabot. Teáskanalanként adagoljuk a keveréket egy vékonyan megszírozott tepsibe úgy, hogy ne érjenek össze. 175C°-on süssük mintegy 10 percig. 40-60 db lesz belőle. Azon melegében a legjobb, de kihülve is finom. Hűtőben, pléhdobozban több hétig is eláll.

Méhészfagylalt

Hozzávalók:

2 db tojás, 1/2 liter tej, 1 evőkanál vanília, 1,5 dl illatos méz (pl. hársmez), 4 dl sűrű tejszín.

Elkészítés:

Egy nagy keverőtálban alaposan, habkőnyűre verjük fel a tojásokat és fokozatosan, állandó keverés közben adjuk hozzá a tejet, a mézet és a vaníliát, majd addig verjük tovább, míg jól el nem keverednek. Ezután adagoljuk bele a tejszínt és verjük belőle kemény habot. Töltsük a fagylaltgépbe és a kezelési utasítás szerint készítsünk belőle fagylaltot. Mézbe mártott friss gyümölcsel, dióval vagy kedvenc fagylalt öntetünkkel kínáljuk. Kb. 2 liternyi lesz belőle.

Tipp: Friss gyümölcsfagylaltot egyszerűen úgy készíthetünk, hogy a fagyasztás előtt a fagylaltkeverék minden literjéhez 2 deciliter friss gyümölcspepet keverünk.

""Használja a mézet mint táplálékot, hogy később ne keresse mint orvosságot."

Török & Roby

KERTI TÖRPE

MUSKÁT LISZEZON

A virágszerető ember nem vásárol minden évben új muskátlikat a kertjébe vagy az ablakládájába, hanem áttelelteti a nyár és az őszi folyamán fölnevelt, megerősödött, szép virágzásukkal kitűnt töveket.

Most van a muskátliszezon csúcsa. Itt az ideje, hogy az átteleltetett muskátlitövekbe új életet leheljünk. Akinek van egy kis kertje, balkonja, erkélye vagy csak egy-két ablakládája, az feltétlenül muskátlit akar ültetni.

A legendával szemben a muskátli nem ősi, magyar virág, Dél-Afrikából származik, és a 16.század közepe táján került hozzánk. A két leggyakrabban ültetett muskátli: a kerti vagy közönséges muskátli, amelynek a hajtásai függőlegesen felfelé és oldalt növekednek. Ezek általában jól tűrik a tűző napsütést, ezért a déli, dél-keleti fekvést kedvelik. A futó-muskátli hajtásai lecsüngők, sokszor, mint egy tarka, keleti szőnyeg úgy terülnek el. Ők kevesebb napsütéssel is beérik, ezért a keleti és a nyugati fekvésben is jól érzik magukat. A ház északi ablakaiba muskátli nem való. Mindkét fajta muskátli szereti a bőséges víz-és tápanyag ellátást. Az ablakládában kevés föld fér el, és a benne lévő tápanyagokat a növények gyorsan elfogyasztják. Ezért a muskátli akkor virágzik sokat és szépen, ha jó minőségű, agyagot is tartalmazó kerti földbe ültetjük és hetente egyszer tápoldattal is megön-

tözzük. A muskátli nagyon igényes virág: szereti az egyenletes, bőséges vízellátást, a gazdag talajt és a sok napfényt. Nem igényli a magas páratartalmat, ne permetezzük. Egy 60 cm-es ládába legfeljebb három tövet ültessünk, ezek elbokrosodnak és betöltik a rendelkezésükre álló teret.

Akár cserépben és földben, akár pincében felaggatva vészelték át a növények a telet, most az-az első feladatunk, hogy vizsgáljuk át őket. Az elszáradt, sárguló leveleket le kell szedni, az elnyílt virágokat a szárukkal együtt kell kitördelni, a többi hajtást pedig vágjuk vissza 10-15 cm hosszúságúra. A túl hosszúra nőtt gyökereket ritkítsuk meg, és metsszük vissza, mert így kapunk egész nyáron át folyamatosan és szépen virágzó töveket.

Leggyakoribb kártevője a levéltetű; ez ellen permetezéssel lehet sikeresen védekezni. Előfordulhat, hogy a molytetű, a vincellérbogár is megtámadhatja. Kerüljük a túlöntözést. A botrítisz gombafaj okozta betegségeknél a szártő elfeketedik, a levelek elpenészesednek.

Érdemes megjegyezni, hogy a fiatal, két-három éves tövek virágznak a legtöbbet és a legszebben, az öregedő tövek egyre kevesebb és hitványabb virágokat hoznak, ezért az állományt rendszeresen meg kell fiatalítani. Ennek legegyszerűbb házi módszere

a dugványozás. A dugványozásra szánt hajtásokat májusban kell a töről lemetszeni. A dugvány 15-20 cm hosszúságú legyen. A tövén hagyjunk egy fél cm-es csonkot, a pálhaleveleket szedjük le és szükség esetén távolítsuk el az alsó, egy-két lomblevelet is. A dugvány tőzeges, kerti földbe ültetve hat hét alatt meggyökeresedik és még az idén virágot is bonthat.

Jó és eredményes kertészkedést kívánok minden kedves olvasónak!

Z.Tatjana

KONFIRMÁLÁS

Sokéves hittan-tanulás után, végre elérkezett a konfirmáció ideje. A hatodikosok lázasan készülődnek. A lányok főleg a ruha varratásával vannak elfoglalva, de a tanulás sem marad el. A vasárnapi Istentiszteletre is majd mindannyian, rendszeresen járunk.

A konfirmáció után mi is tagjai leszünk a bácsfeketehegyi református gyülekezetnek.

Ézúton szeretnénk megköszönni a hittanárainknak a sokéves fáradozásukat, türelmüket és hogy felkészítettek bennünket a konfirmációra.

Csilla

"MY COMPUTER"

AHEAD NERO 7

Műfajváltás

Egy kicsit megkésve de annál nagyobb szeretettel. Nem is olyan régen volt, amikor is a Nero 7 megjelent, sokan már talán alkalmazzák is a népszerű CD-író programot, de akik még nem ismerik azoknak egy pár sorban prezentálom a német cég új üdvöskéjét a Nero 7-et.

Nem tagadhatjuk, a Nero 6-os napjaink legsikeresebb alkalmazáscsomagja. A valamikori CD-író szoftver, félelmetes mennyiségű segédprogramnak köszönhetően komplett multimédiás alkalmazássá nőtte ki magát.

A fejlesztők általában akkor váltanak verziószámot, ha az új kiadás alapjaiban más, mindenekelőtt jóval többet tud elődjénél. A Nero 7-esnek tehát valami igazi különlegességet kell tartalmaznia! Igaz, a modellváltás már előrevetítették a megjelenés előtti időszakban egymást követő javítások, frissítések a 6.6-os verzióhoz.

Ami a nagy változásokat illeti, van belőle bőven az előző verziókhoz képest, elsőnek emelném ki a Többnyelvűséget: a korábbi Nerók is "tudtak" magyarul, de aki a külön vásárolt DVD-írójához angol nyelvű változatot kapott, annak el kellett látogatnia az Ahead honlapjára, és letöltenie az aktuális nyelvi kiegészítést. A Nero 7 esetében szerencsére ez már felesleges, mivel is a telepítéskor kérhetjük a magyar nyelvű használatot.

A telepítendő alkalmazások listáját böngészve semmi sem utal arra, hogy az új verzióban hatalmas meglepetések várnának ránk. Szinte valamennyi programot ismerhetjük már korábról, legfeljebb a verziószámok növekedése lehet "gyanús". A tapasztaltabb felhasználóknak talán egyedül a Nero Scout az, amely sejteni enged valamit az újdonságokból.

A telepítés végeztével mindössze két parancsikon kerül az asztalra: az univerzális Nero Start Smart indítómodulé, valamint a Nero Home-é. A számtalan program elindítása tehát az egyébként a Start Smartból, illetve a Windows Start menüjéből kezdeményezhető.

A klasszikus Nero modulok legtöbbször ugyanaz maradt, mint a 6.6-os Reloadedben. A Nero Vision Express viszont változott: immár a 4-es sorozatszámot viseli, és az Express szót is elhagyták a nevéből, ezen túl Nero Visionként keressük. Továbbfejlesztették az adatmentésre való Nero BackItUpot, a hangokért felelős modulokat felkészítették az 5.1-es és a 7.1-es hangnorma használatára, a megjelenítőket pedig a HD-felbontású videókra. Ugyancsak a jövőbe mutató megoldás a HD-DVD, illetve a Blu-Ray eszközök és lemezek támogatása.

Bizonyára sok felhasználó szívét megdobogtatja majd a korábbi "retro-windowsoshoz" képest lényegesen esztétikusabb megjelenés, amely ráadásul már valamennyi alkalmazásnál élvezhető. Ejtsünk pár szót a Nero 7 igazi újdonságáról, a Nero Home-ról is (amelyet ne tévesszünk össze a korábról ismert fájlmegosztó Nero Media Home-mal). Nem tudni, hogy vajon a fejlesztők azért fordultak-e ebbe az irányba, mert valami újjal akartak előrukkolni, vagy csak egyszerűen bíznak a home multimédia térnyerésében, egy valami biztosra vehető: a 7-es újdonsága olyan szolgáltatás, amely valószínűleg meg fogja osztani a Nero rajongókat.

A Nero Home ugyanis nem más, mint egy "klasszikus" multimédia központ, amelynek semmi köze a korábbi koncepcióhoz.

A számítógépünkön található fotó, videó és audioállományokat kezelhetjük vele, és azokat akár a nappalink szórakoztatóeszközein keresztül is lejátszhatjuk. Az ötlet nem új, számtalan hasonló hardver és szoftvermegvalósítással találkozhatunk már az elmúlt években. Lehet, hogy az Ahead ezúttal azt a célt tűzte ki maga elé, hogy a korábbiaktól eltérően ne a Nero Burning Rom legyen a befejező eszköz, hanem a tévékészülékünk vagy a hifiberendezésünk? Eddig ugyanis a különféle fotó, és videó, vagy audióalkalmazások az a célt szolgálták, hogy a DVD-t, fotó CD-t vagy más hangkorongokat égezzünk.

A Nero Home felülete roppant puritán: öt nagyméretű, esztétikus kép és célratörő feliratok azonosítják a funkciókat (audió, fotó, TV/Videó, Lejátszási listák és Eszközök), amelyek jól láthatók és olvashatók a nappalink tévé-megjelenítőjén is. A TV üzemmód természetesen csak akkor vehető igénybe, ha gépünk tartalmaz valamilyen tévétuner modult, igaz, ebben az esetben felvételeket is készíthetünk.

A Nero Home tehát jól kihasználható, feltéve, ha már megtanultuk a kezelését. Mert a multimédiás szórakozáshoz előbb lejátszási listákat kell készíteni, ez pedig még a rutinosabbak számára sem könnyű feladat. Előbb a Nero Scout segítségével össze kell gyűjtenünk a lejátszandó állományokat, persze kategóriákba sorolva, majd ezekből készíthetjük el a lejátszási listánkat. (hű, de agyonra van cifrázva, a Winamp Media Libraryje azért ötletesebb megvalósítás)

Feltétlenül említést kell tenni a Nero Home egyik legnagyobb előnyéről: általa végre kényelmesen használhatjuk a jó minőségű, és a Recode-dal gyorsan létrehozható Nero Digital formátumú filmeket is.

Az Ahead a Nero 7-essel tehát letért a kitaposott útról, és egy olyan csomagot készített, amely már nem a CD/DVD-írásra helyezi a hangsúlyt. Persze erre is változatlanul alkalmas, ám fő újdonságaival már teljesen más felhasználói csoportot célozott meg. A kérdés mindössze az, hogy a Nero-használók közül hányan fognak majd áttérni, illetve hányan fogják majd gépükre telepíteni a Nero Home-ot is. Lehet, hogy jobb lett volna bejelenteniük mondjuk a Nero Reloaded 6.7-est?

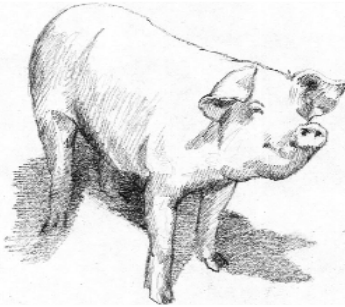
Érdekes, hogy a Microsoft is ezt az utóbbi utat követi.

Takács Dénes

MEZŐNÉZŐ

SERTÉS PESTIS

A sertéspestis vírusos betegség, amelyet először 1833-ban diagnosztizáltak az USA-ban, Európában 1862-ben, Szerbia területén 1896-ban. A világ minden kontinensén jelentkezik. A sertéspestis kórokozója a PESTI vírus, melyet a beteg állatok székletükkel, vizeletükkel, orr- és szemváladékukkal ürítenek a környezetükbe, ahol minimum 1-2 hétig életképes marad. Ily módon fertőzik meg takarmányukat, objektumokat és szállító eszközöket; melyek ha egészséges sertéssel kerülnek kapcsolatba, nagy valószínűséggel a megfertőződésükhöz vezetnek. Fontos még megemlíteni a sertés tetemek jelentőségét, mely abban nyilvánul meg, hogy a vírust madarak, kutyák, rovarok nagyobb távolságokra is eljuttathatják a tetemmel való érintkezésükkel. Sajnos sokszor az állatorvosok és állategészségügyi technikusok munkájuk lelkiismeretlen végzése közben történik a fertőzés (egy tű és fecskendő használata több gazdasági udvarban). A pestis általában nagy megbetegedési és elhalálási aránnyal járó betegség, melynek lappangási ideje 4-6 (2-22) nap. A betegség tünetei lehetnek: hirtelen elhullás (ritkán), fokozatosan

emelkedő testhőmérséklet, kötőhártya gyulladás, székrekedés majd hasmenés, hányás, vérzések a testen, stb., végső soron elhullás 6-9 nap után, ha az állatorvos ilyen tünetegyüttest vél felfedezni egy gazdasági udvarban, kötelessége értesíteni a köztársasági állatorvosi felügyelőt, aki a helyszínre érkezve jegyzőkönyvbe veszi a látottakat, mintákat vesz az elhullott és beteg állatoktól. A minták a felhatalmazott laboratóriumban törvényileg előírt diagnosztikai módszerrel kerülnek kivizsgálásra. A vizsgálati eredmények elkészüléséig a gazdasági udvart zárlat alá helyezik. Amennyiben bebizonyosodnak a betegség jelenlétéről az egész sertésállományt leölik, és a helyszínen eltemetik, általános fertőtlenítést rendelnek el, rovarirtást és rágcsálóirtást és mindezek a munkálatok után 40 napig tiltott az istállótrágya elszállítása. Mindezek mellett az egész község területén elrendelik a fertőzésforrás felkutatását, az össz sertésállomány felírását és vakcinázását, állatvásárok betiltását. Ezek az intézkedések az állategészségügyi törvényi törvénycikkelyei alapján történnek, az ország sertésnyésztésének (az egész gazdaság) megőrzése érdekében. E rendeletek megszegése törvénybe ütköző cselekedet.

Vajda István
Allatorvos

Szerdánként 12 és 15 óra között a Tüzipen Linka B. Gabriellánál magyar igazolványok, vízumok és családtámogatás igénylése lehetséges:

A vízumokhoz szükséges:

- 1 útleveél nagyságú fénykép
- nyugdíjasoknak: 1 nyugdíjcsikk (utolsó)
- munkaviszonyban lévőknek: 1 munkáltatói bizonylat (potvrda o radnom odnosu)+munkakönyv fénymásolata
- földműveseknek: adóbizonylat (rešenje)+az utolsó befizetett csekk másolata
- magánvállalkozók: cégbjegyzés (rešenje)+bankszámlakivonat (IZVOD) fénymásolata

A VINUM LÓDI-féle pincészet értesíti kedves fogyasztóit és a Fecske olvasóit a borpincében kapható borok áráiról:

- Zupljanka és a Lódi-fehér.....70,00 din.
- Olasz rizling....80,00 din.
- Rajnai rizling.....100,00 din.
- Lódi-vörös.....100,00 din.
- Kékfrankos.....130,00 din.
- Cabernet sauvignon....170,00 din.

A borokon kívül finom gyümölcs és törkölypálinkákat is árúsítunk, valamint tetszetős ajándécsomagot is vásárolhatnak 520 dinárért, amely egy üveg borból, fél kiló Török-mézből, negyed kiló Kádár paprikából, csigatésztaából és tormából tevődik össze.

A pincészet dolgozó

DOO **acART** KFT

Tel/fax: +381 24 883 052

Mob.:

+381 63 880 82 64	Kanjiza	Magyarkanizsa
+381 63 554 864	Senta	Zenta
+381 63 184 33 84	Feketić	Bácsfeketehegy
+381 63 430 602	Trešnjevac	Oromhegyes

WWW.ACART.CO.YU

Játszóterek és kerti bútorok készítése

Péci SAM. TRG. RADNJA SA MEŠOVITOM ROBOM

Oros Peter Mobil: 063/ 535-116

since 1989

FEKETIĆ, Lenjinova 74 Tel: 024/ 738-181
E-mail: o.peci@ptt.yu 738-221

Small Steps
Business park

X IRODALOM KULTÚRA SZÍNHÁZ

Gondoltam, mivel biztos már mindenki megunta az én kis írományaim olvasgatását-ki a fenének ajánlgatok olvasnivalót-kicsit foglalkozunk más témával! Mégpedig egy kis nyári programajánlóval a változatosság kedvéért-fiatalok figyelem! Akik a napokban jártak a főutcán, észrevehették a szép színes plakátokat, amelyek a 7. Nyári Ifjúsági Játékokra hívják fel a figyelmet. Nos, lássuk, mi is az ajánlat!

A 7. Nyári Ifjúsági Játékok szervezőinek felhívása 2006. július 19-22-e között kerül megrendezésre a 7. Nyári Ifjúsági Játékok, a Délvidéki Magyarok Ifjúsági Szervezetének (DMISZ) főszervezésében. Ezúton hívjuk fel a vajdasági fiatalok figyelmét a következő lehetőségekre:

Rendezők -olyan lelkes fiatalok jelentkezését várjuk, akik részt vennének e nagyszabású rendezvény megszervezésében, a legkülönbözőbb feladatkörökre. S amit biztosítani tudunk cserébe: szervezői pólót, napi háromszori ételmet, napi három italt (alkoholmenteset vagy sört)

Kulturális szemle- a tavalyi évhez hasonlóan várjuk olyan fiatalok jelentkezését, akik kulturálisan értékes produkcióval, alkotással bírnak: kezdve előadó-művészettől (színház, tánc, ének, szavalás) a képzőművészetig (festészet, szobrászat), mindenféle művészeti ágban, műfaji megkötés nélkül. Előzetes válogató nincs, mindenkinek szabad teret engedünk, s a töb-biről döntsön a közönség, a rendezvényen jelen levő több ezer fiatal.

Amatőr együttesek-az esti program keretében egy külön színpad ad majd helyet Vajdaság magyar, szórakoztató zenét játszó amatőr együtteseinek. E téren is műfaji megkötés nélkül (a poptól a punkon keresztül a death-metálig) várjuk a fiatalok jelentkezését. További információk Horváth Tamásnál a 063/8698352-es telefonszámon vagy a kraftman@freemail.hu email címen kaphatók.

Csapatverseny -várjuk olyan, 8-10 főből álló csapatok jelentkezését, ahol a csapattagok életkora 15-30 év közötti (csapatonként két személy átlépheti a megadott korhatárt). A csapatok a következő versenyszámokban küzdhetnek meg egymással:

- kispályás labdarúgás vagy röplabda *
- szárazföldi ügyességi játékok *
- vízi ügyességi játékok *
- műveltségi vetélkedő
- képzőművészeti verseny
- színpadi produkció
- falmászás

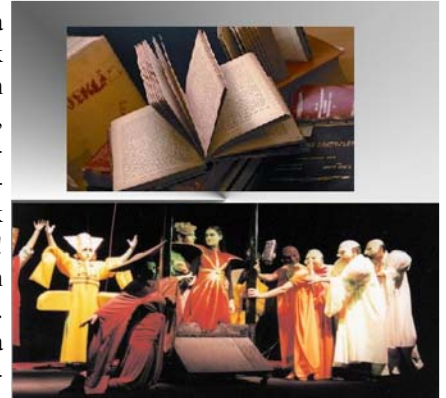
A csillaggal jelöltek kötelezőek!

A játékok nem a megszokott formában és nem a megszokott helyszíneken fognak zajlani. Egyelőre még titkolódzunk, de hamarosan újabb információkkal szolgálunk.

A beugró feladat-Himnuszt kell írnotok a Nyári Ifjúsági Játékokról, amit ha elég kreatívok vagytok, akkor akár meg is zenésíthettek. A versenyszámot elő is kell majd adni. A beugró feladat kötelező!

Nevezési díj nincs, a csapattagoknak ingyenes belépőt biztosítunk,

azzal, hogy ha v a l a m e l y i k versenyszámon nem jelennek meg, automatikusan diszkvalifikáljuk csapatukat és megszűnik ingyenes belépőjük! Nevezni júniusban lehet majd. Információt a 024/811-383-as telefonszámon és az

info@delvidek.net email címen kérhetek. Csak az első 80 csapat jelentkezését tudjuk elfogadni! A jelentkezés során a következő adatokat kérjük megadni:

- csapat neve
  - település neve
  - csapat létszáma
  - kapcsolattartó személy neve, telefon, posta és email címe
  - valamint a választott versenyszámok megjelölése
- Kedvesinálóként álljon itt a már biztos fellépők névsora:

- Tankcsapda
- Black II Black
- Sub Bass Monster
- Deák Bill
- Heaven Street Seven
- Ortodox Celts
- Aljas Kúszóbab

Szóval ha ott akartsz lenni, íme a belépőjegyek árai:

- négy napra szóló jegyek:-550 dinár, ha április 20. és június 15. között vásárolod meg
- 650 dinár, ha június 16. és július 25. között vásárolod meg
- 700 dinár a helyszínen

-egy napos jegyek: 200 dinár a helyszínen

Elővételen jegyvásárlás a CI-FI Civil Központban (Zenta, Fő tér 18.), interneten keresztül pedig a www.eventim-yu.com honlapon-keresd a VII. Letnje omladinske igre-t.

Ennyit a Nyári Ifjúsági Játékokról. Ne feledjük el, közsögnünkben is lesz kulturális fesztivál a nyáron, a Dombos Fest!!! Sajnos, még elég titokzatosak a szervezők az idei programmal kapcsolatban, erről bővebben majd a későbbi lapszámunkban. Ami biztos, hogy július 6-23 között fog zajlani. Biztos fellépő a Kistehén tánczenekar, a Megasztárosokkal pedig folyik a tárgyalás. Ha nyár, akkor Tanyaszínház is lesz, reméljük idén is alkalmunk lesz egy jót szórakozni. A tervek szerint Méhes György Kossuth-díjas erdélyi szerző Kir Januli című komédiáját mutatja be a társulat. Egyelőre ennyit előzetesben a nyári programokról! Csak már szép idő lenne!!!

Borka

T R E N D I

A DIVAT

A különböző öltözet típusok az évszázadok során alapjukban igen hasonlóak maradtak, ám változott az, hogy éppen férfiasnak vagy nőiesnek tartották-e az adott korban, vagy az adott kultúrkörben. Az újkori Nyugat-Európában például mindig is a férfiak büszkélkedtek arcszörzettel, a nők többnyire egész testüket igyekeztek csupaszon tartani. Az aleut törzsből az asszonyok viszont tetovált bajszot hordtak, a férfiak pedig kitépkedték arcukról a szőrszálakat.

Azt hiszem mindenki, vagyis elég sokan vagyunk akik visszaemlékezünk arra az időszakra amikor az emberek (nők) meztelen portréi jelennek meg a festményeken. A festők nagy szeretettel kutatták a megfelelő alkatokat a megörökítésre, hogy vászonra vigyék az általuk választott testet. Ez volt a barokk korszak. A meztelenség dominált. Divat volt a kis mell. Az volt a szép nő, akinek kerek formás fenéke, húsos combja volt. Nem szégyelltek megmutatni, amijük van. A karcsú test már a múlté. Ez a női alkat nagy változásokat hozott a XV. Sz. végén. Minden nő hízni akart és megmutatni magát a világnak. Ezért látunk nagyon sok XV. sz. -i festményen molett, teltkarcsú modelleket. Rubens kezdte ebben a korban megfesteni a test változásának arányait. Ebben a korban a nők minden este estélyeken, bálokon, fogadásokon vettek részt. Persze elegáns

urak oldalán. Az uraknak is meg volt szabva, hogy csak kizárólag milyen öltözetben léphetnek utcára, milyen ruhát vehetnek fel a munkahelyre, vagy az estélyeken miben jelenhetnek meg. Tudniuk kellett, mit mikor viseljenek. Zakóban például csak a munkahelyen jelenhettek meg. Estefelé leginkább frakkot, bár a század elején inkább zakószabású estélyi kabátot viseltek. Tulajdonképpen ez volt a szmoking, melyet inkább lazább baráti társaságokban viseltek. Fontos volt azonban, hogy a kiegészítők - ing, nyakkendő, gallér, kalap, sőt a cipő is - harmonizáljanak egymással. Persze estélyekre is csak azok a személyek jártak akik megtehették. Megengedhették maguknak, hogy adományozzanak, üzleteket kössenek más dúsgazdag személyekkel. Az ilyen estélyeken főleg a pénz dominált. Az öltözködésen, ruhák anyagán, kiegészítők minőségén fel lehetett ismerni a legtehetősebb embereket. A nők az estélyeken hosszú uszályos ruhákban jelentek meg, neves ruhatervezők ruháit viselve. Meglepő módon vezető szerepét egy angol úriember - Frederic Worth vette át. Ő volt ugyanis az "haute couture", azaz a "magas szabóság" megalkotója. Összefogta a legismertebb francia szabóságokat, melyek együtt határozták meg a következő év divatszíneit és formáit is. Nem használtak világos színeket a ruhák anyagánál. Elterjedt szín volt a bordó, csokibarna, olajzöld. A ruhák tele voltak aggatva csipkével, fodorral. A vállra csúsztatott mélyen kivágott ruhákból elő-elő villantották a merészebb nők a melleket. Ami természetesen tűnt abban a korban. A női lábbeli selyem vagy vászon. A hölgyek alig jártak ki az utcára, ehhez való bőrcipőjük nem is volt. A szobában is lassan, óvatosan lépkedtek magas sarkú cipőjükben. A cipősarok a talphajlás közepe alá tolódott. Casanova leírta, amit saját szemével látott Versailles-ban: hogy az udvarhölgyek, mikor váratlanul át kellett sietniük a másik szobába, állig fölkapták krinolinjukat, és két térdüket összeszorítva kenguru módra ugráltak az ajtóig. Később eltűnik a szélsőséges cipődivat: sarkatlan szandált hordanak. Bálokban a nők kontyba fésült haját csillogó-villogó

ékszerek díszítették. Az ékszer természetesen nemcsak a fejet díszítette. Ott villogott a mély dekoltázsokon és fülönfüggőként is. Ebben a korban ékszernek számított a kagyló, elefántcsont, gyöngy. A karokat tüllcsipke vagy díszes tüllkesztyű rejtette el. A bál viselet kiegészítője a díszes legyező, amely színének passzolnia kellett a ruha színéhez. És elengedhetetlen kellék volt a karon függő kis szatyor amibe éppen hogy csak egy maroknyi zsebkendőt bele tudtak préselni. Kényesen odafigyeltek az ízlésre, és a külsőségek nagyobb szerepet játszottak, mint valaha.

Voltak azért olyan öltözködési formák, amelyek elég nevetésgépesen néztek ki, de régen nagyon komolyan vették a viselését. A női ruha nyakkivágása számos változáson ment keresztül. Valahányszor a túlzó vételek voltak divatban. A női ruha nyakkivágása nagy és szögletes. Később ezt zsinórral összehúzták. A finom redőkből fodrot készítettek, ami végül malomkerék nagyságúra terebélyesedett. Fehér óriási gallér hódított a férfiak és a nők körében is. Akkor volt a gallér, hogy az ember nem látta hová lép.

Ebben a korban a divat elég gyorsan változott, és nagy fordulatokat vett az esztétika terén. A divattervezők sok mindent kitaláltak, hogy hódítsanak a piacon. És általában bevált minden kreáció. Ezek közt volt a párnával bélelt női szoknya, amely a far részét emelte ki. Némi túlzással. A párnák a ruha belsejébe voltak erősítve, a több réteg alsószoknya alá. A bárónőket udvarhölgyek kísérték, és segítettek a párna elhelyezésében, ha az illető le akart ülni. Nem volt könnyű megoldani a helyzetet. És az idő múlásával a párnák nagysága is terebélyesedett. A nagy párnáktól a nők menni alig bírtak, és súlya is volt, de mindent megtettek a figyelemfelkeltés érdekében.

Az ember néha túlzásokba esik a divat kialakításáért. Nem baj. Legalább kényelmes, kreatív és provokatív legyen a túlzás.

Fekete Tímea

F E C S K E T O L L

Óh!-régi otthonom...

Mesélj nekem a szerelemről,
 hogy volt hajdanán?
 Akácok nyíltak akkor is
 s dalolt a csalogány?
 Csillagfényes május volt
 utánna jött a nyár.
 Sírt a hegedűn egy dal,
 kisháznak ablakán!
 Suttogtak a lombok:
 " Ne higgy, te szőke lány.
 Hazug a könny, a szó
 sok férfi ajkán!"
 Szálltak az évek,
 asszony lett az a lány.
 Árnyak, fények vonultak
 haján s a ruhán.
 Néha még visszatér
 és mesél a régi ház...
 A múlt emléke igazgyöngy
 de, arcán már mély a ránc.

Eőry Molnár Etelka

NYUGALOM

Most itt ül a vállamon a nyugalom.
 Egész testemben bizsereg,
 langyos hullámként nyaldos
 a békés, fennkölt érzés.
 Nincs bennem semmi fájdalom.
 Mint súlytalan állapot
 lebegek a tarka virágmező felett.
 Mozdulatlanul fekszem az ágyamon.
 Lelkem a szeretet csuporaként önti mézét
 s érzem finom édeskés ízét.
 E bódult ábrándozást vállalom.
 Gondolataimba visszatér egy ismerős dal-
 lam
 s dudorászik halkan.
 Rózsailatú mámorban kukkant be a hajnal
 a nyitott ablakon.
 A pirkadás bársonyos fényében
 mozdulsz mellettem,
 s szerelmes érintésedtől
 elalszik vállamon a nyugalom.

Bácsi (Vajda) Sára

KISKERTEMBEN

Elsőnek nyílt a hóvirág,
 hirdette, lesz itt még szép világ!
 Utána jött a tulipán,
 sárgán, pirosan és lilán.
 Faltövén lapul a gyöngyvirág,
 Óh! de, imádom illatát!
 Orgonafán egy nagy csokor,
 a sok szírom, mind egybe forr.
 Barack, meggy és cseresznye,
 ki tudja, gyümölcsse lesz-e?
 Birs, körte és szamóca
 Virágba borult a bazsarózsa.
 Szőlőindán a sok levél,
 picinyke fürt már bort ígér!
 A diófa barkáját szórja már,
 május van, szívem kitérve vár!
 Felettem elmúlt már sok tavasz,
 de, mindig megigéz a kis ravasz:
 rózsalevélen ír nekem, hogy
 szeret még a KEDVESEM!

Eőry Molnár Etelka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Gratulálunk az újszülötteknek

Búzás József és Angéla, Dorina
 Ringwald Major Mónika, Emina

Halálesetek

Marić D. Đuro (április 13) 74 évében

**Losonci Dezsőné szül. Mirković Katica (április 24) 78
 évében**

Farkas Rózsa szül. Baksa (április 29) 92 évében

Székely János (április 30) 79 évében

Krizsanics Julianna szül. Budai (május 5) 73 évében

Id. Kollár János (május 7) 87 évében

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a Tiho temetkezési vállalatától kaptuk.